

*Załącznik do Uchwały Nr XXIII/133/2016
Rady Miejskiej w Tarnogrodzie
z dnia 29 grudnia 2016 r.*

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
NA LATA 2017-2022
W TARNOGRODZIE**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. INFORMACJE OGÓLNE	4
II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE TARNOGROD	4
III. ANALIZA SWOT ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	11
IV. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	12
V. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU	13
VI. ADRESACI PROGRAMU	16
VII. REALIZACJA PROGRAMU	17
VIII. PODMIOTY FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE GMINY TARNOGROD, ŚWIADCZĄCE POMOC W PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE	17
IX. PROGNOZOWANE EFEKTY	20
X. TERMIN REALIZACJI	20
XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	20
XII. MONITORING I EWALUACJA	20
XIII. ZAKOŃCZENIE	22
BIBLIOGRAFIA	23
SPIS TABEL I WYKRESÓW	24
ANKIETA	25

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2017-2022**

WSTĘP.

Przemoc jest zjawiskiem występującym coraz powszechniej. Każdego dnia znajdujemy doniesienia w mediach o krzywdach wyrządzonych ludziom przez inne jednostki, o maltretowaniu słabszych – dzieci, osób starszych, o znęcaniu się nad najbliższymi. Wykorzystujemy swoją przewagę, władzę, siłę do sprawiania cierpienia innym lub przeciwnie: demonstrujemy własną bezsilność i potrzebę czyjeś uwagi, sprawiając ból, poniżając, zmuszając do uległości czy szukania pomocy.

Wśród wielu zatrważających zjawisk obserwujemy jeszcze jedno – przemoc staje się towarem sprzedawanym w licznych programach telewizyjnych, główną atrakcją filmów czy gier komputerowych. Ma swojego „odbiorcę” wśród niemal wszystkich grup wiekowych. Przemoc stała się zatem swoistym rodzajem rozrywki, zabawy. Choć przemoc, agresja jako forma zachowań społecznych istniała od zarania dziejów we wszystkich kulturach i religiach, to właśnie obecnie obserwujemy zjawisko swoistego rozkwitu, eskalacji przemocy, a jednocześnie wzrastającego nią zainteresowania¹ Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022 powstał w oparciu o literaturę przedmiotu podejmującego problem oraz zapisy ustaw i programów.

Dokument jest zbieżny z celami i kierunkami działań zawartymi w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020. Podstawę prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowią:

- a) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.),
- b) ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487),

¹ J. Wawrzyniak,(red.),Socjologiczne i psychopedagogiczne aspekty przemocy, Łódź 2007,s.7

- c) ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz.930 z późn. zm),
- d) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

I. INFORMACJE OGÓLNE.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, szkole, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe. Daje o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Najbardziej jednak niepokojące jest to, że „... przemoc rodzi przemoc, tworząc swoistą spiralę przemocy, obejmującą coraz to nowe generacje pokoleń”² Zjawisko przemocy w rodzinie definiowane jest przez art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Mówi on, że przemoc w rodzinie to: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające dobra lub prawa osobiste członka rodziny lub innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE TARNOGROD

Gminę Tarnogród zamieszkuje 6.939 mieszkańców. Dominującą grupą wiekową są mieszkańcy w wieku produkcyjnym od 18 do 64 lat mężczyźni, od 18 do 59 lat kobiety, które stanowią ok.62% mieszkańców dane Urzędu Miejskiego w Tarnogrodzie, Ewidencja Ludności).

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie (sprawozdania Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej) wynika, że przemoc w rodzinie jest tematem zamkniętym w naszej gminie, który rzadko kiedy wychodzi poza rodzinę. Choć zjawisko istnieje, widoczna jest niechęć ofiar przemocy do uruchamiania procedury „Niebieskiej

² J. A. Malinowski, Pętla przemocy, „Wychowanie na co dzień” 1996, nr 9.

Karty”. Pocięszający jest jednak fakt, że pokrzywdzone osoby częściej zaczynają mówić o istniejącym problemie. Wszakże celem „Niebieskich Kart” jest rozpoznawanie przemocy i usprawnianie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym oraz tworzenie warunków do systemowego i interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.

Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Tarnogród zostało rozpoznane na podstawie danych statystycznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie, Gminnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Posterunku Policji w Tarnogrodzie. Diagnoza zawiera również cząstkowe wyniki badania przeprowadzonego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie w roku 2016 r. w związku z opracowywaniem Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Badanym przedmiotem był problem doświadczania przez mieszkańców Gminy Tarnogród różnego rodzaju przemocy lub krzywdzenia. Zebrane informacje stanowiły odpowiedź na pytanie jakie są oblicza przemocy? Badanie zostało przeprowadzone na próbie losowej N=60. Kwestionariusz ankiety wypełniło 40 osób dorosłych oraz 20 osób poniżej 18 roku życia.

Z zebranych informacji wynika, że w każdym badanym roku zwiększa się liczba interwencji z powodu przemocy w rodzinie. Do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnogrodzie w latach 2012 – 2013 został przekazany 1 formularz „Niebieskiej Karty”; w roku 2014 było ich 5, natomiast w 2015 r. zwiększyło się do 13.

Dane Policji także informują, iż liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” znacząco wzrosła

Tabela nr 1. Liczba formularzy „Niebieska Karta” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.

Liczba wszczętych procedur „ Niebieskiej Karty”	2014	2015

	5	13
--	---	----

Źródło: Sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnogrodzie za rok 2014 i 2015.

Poniższe wykresy i tabele najlepiej odzwierciedlają skalę ujawniania zjawiska Przemocy w rodzinie i uruchamiania dalszych działań.

Tabela nr 2. Liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie.

Rok	2014	2015
Liczba interwencji domowych	78	109
W tym z powodu przemocy w rodzinie	2	12

Źródło: Dane statystyczne Posterunku Policji w Tarnogrodzie.

Dane statystyczne Posterunku Policji w Tarnogrodzie oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie jednoznacznie wskazują, iż w porównaniu do roku 2014 liczba interwencji w 2015 wyraźnie się zwiększa. Odnotowano 12 przypadków występowania zjawiska przemocy w rodzinie.

Tabela nr 3. Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej.

Rok	2014	2015
Liczba pokrzywdzonych w wyniku	5	13

przemocy domowej		
	W tym	
kobiety	5	13
mężczyźni	0	0
dzieci	0	0

Źródło: Sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnogrodzie za rok 2014 i 2015.

Przemocy w stosunku do mężczyzn i dzieci nie stwierdza się. Z powyższych danych wynika, iż najliczniejszą grupę pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej stanowiły kobiety. Wzrosła liczba pokrzywdzonych kobiet, bowiem w roku 2014 przemoc dotyczyła 5 przypadków, natomiast rok później – 13 osób.

Tabela nr 4. Liczba sprawców przemocy domowej.

Rok	2014	2015
Liczba sprawców przemocy domowej	5	13

Źródło: Sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnogrodzie za rok 2014 i 2015.

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie wynika, iż liczba sprawców przemocy wskazanych w „Niebieskich Kartach” w roku 2014 wyniosła 5, natomiast w roku 2015 wyniosła 13. Można więc zauważyć tendencję wzrostową.

Tabela nr 5. Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu.

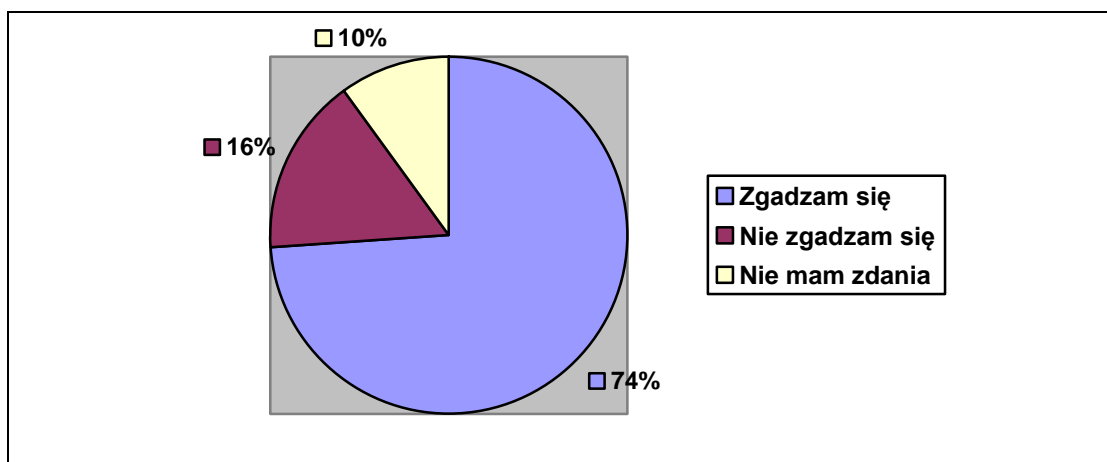
Rok	2014	2015

Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu	2	9
W tym		
kobiety	0	0
mężczyźni	2	9
nieletni	0	0

Źródło: Dane z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnogrodzie.

W większości przypadków sprawcy w chwili popełnienia przestępstwa znajdowali się pod wpływem alkoholu. Dane te znajdują odzwierciedlenie w opinii 74% mieszkańców, którzy wzięli udział w badaniu przeprowadzonym w roku 2016, z których wynika, iż alkohol jest przyczyną przemocy. Odpowiedzi takiej udzieliło 44 ankietowanych. Tylko 10 badanych (16%) uważa, iż alkohol nie jest przyczyną przemocy w rodzinie. Dane przedstawia poniższy wykres.

Wykres nr 1. Czy zgadzasz się, że przyczyną przemocy jest alkohol?

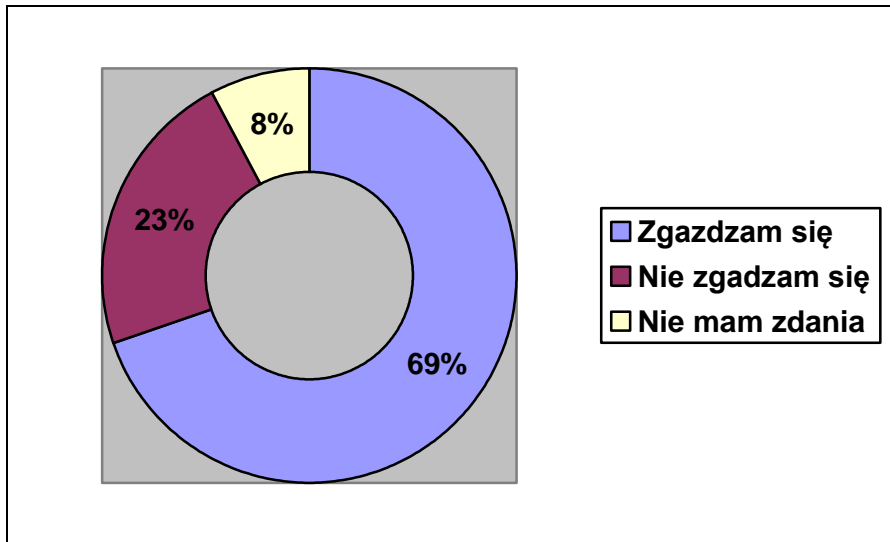

Źródło: Opracowanie własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie. na podstawie zebranych danych.

Zdaniem 43 badanych (71%) zjawisko przemocy w rodzinie dotyczy różnych rodzin, środowisk, natomiast 14 ankietowanych (23%) nie zgadza się z tym stwierdzeniem, i uważa, iż przemoc dotyczy tylko środowisk patologicznych i z marginesu społecznego; 5 badanych (8%) nie ma zdania na ten temat.

Wykres nr 2. Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, iż zjawisko przemocy w rodzinie

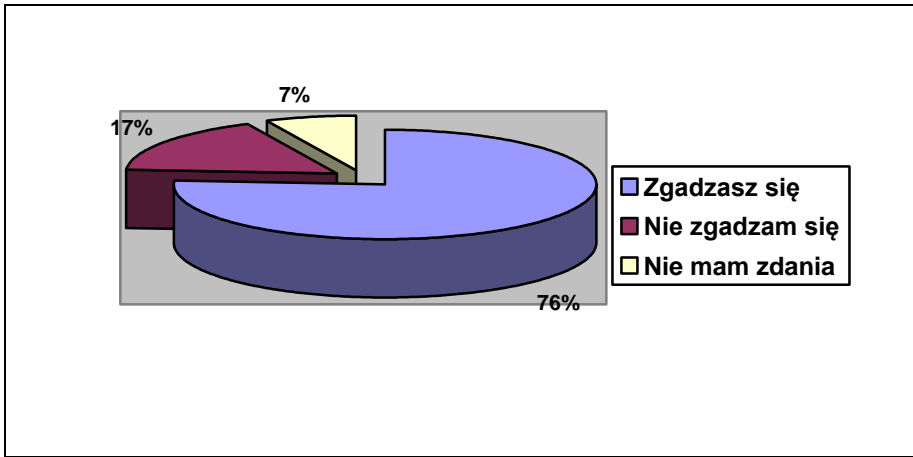
dotyczy różnych rodzin, a nie tylko środowisk patologicznych i z marginesu społecznego?

Źródło: Opracowanie własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie. na podstawie zebranych danych.

O konieczności pomocy ofiarom przemocy świadczą opinie mieszkańców. Zdecydowana większość badanych (76%) uważa, że ofiarom przemocy w rodzinie warto pomagać. Z opinii 10 badanych (17%) wynika, iż uważają oni powyższe stwierdzenie za prawdziwe, co oznacza, iż w konsekwencji wrócą do sprawcy. Czterech badanych (7%) nie wyraziło swojej opinii.

Wykres nr 3. Czy uważasz, że ofiarom przemocy w rodzinie nie warto pomagać – i tak wrócą do sprawcy?

Źródło: Opracowanie własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie. na podstawie zebranych danych.

W latach 2014-2015 wobec sprawców przemocy zostały podjęte wymienione poniżej działania.

Tabela nr 6. Działania podjęte wobec sprawców.

Rodzaj działania skierowanego wobec sprawcy przemocy	Liczba osób, które podjęły współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym	
	2014	2015
Podjęcie przez sprawce leczenia odwykowego	0	2
Sprawcy skierowani do organów ścigania	3	6
Sprawcy skazani prawomocnym wyrokiem Sądu w postępowaniu karnym	3	5
Sprawcy skierowani do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	1, z czego 1 podjęło współpracę	3, z czego nikt nie podjął współpracy
Sprawcy którzy nie podjęli współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym	1	3

Źródło: Sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnogrodzie. za rok 2014 2015.

W roku 2014, spośród 5 sprawców przemocy, 4 podjęło współpracę, natomiast w roku 2015 spośród 12 - 9 sprawców współdziałało z Zespołem Interdyscyplinarnym przy współudziale Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz szkół. Współpraca, wymiana spostrzeżeń pozwoliła na podjęcie szybkich, niepowtarzających się działań. Bezpośredni sposób przekazywania informacji i podejmowanie konkretnych działań usprawniły pracę instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy.

III. ANALIZA SWOT ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE.

Opracowana diagnoza problemu przemocy w rodzinie, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie umożliwiły sporządzenie analizy SWOT (ang. Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia), która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

w Gminie Tarnogród .

Mocne strony:

- a) kampanie społeczne: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne,
- b) zjawisko nagłaśniane przez media,
- c) funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie w Gminie Tarnogród,
- d) znajomość środowiska,

Słabe strony:

- a) zjawisko silnie zakorzenione w obyczajowości,
- b) niepełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy domowej,
- c) brak specjalistów do pracy z rodziną,
- d) małe zainteresowanie programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- e) brak współpracy służb

Szanse:

- a) zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową,
- b) stale kształcąca się kadry służb działających na rzecz rodzin.

Zagrożenia:

- a) bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów,
- b) brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy,
- c) poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc.
- d) utożsamienie pojęcia konfliktu w rodzinie z pojęciem przemocy w rodzinie

IV. CEL GŁÓWNY PROGRAMU.

Celem głównym Programu jest powstanie zintegrowanego systemu pomocy rodzinie z problemem przemocy domowej.

V. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU.

Cel szczegółowy 1:

Koordinacja działań lokalnych podmiotów

Działania:

Kontynuacja działalności funkcjonującego na terenie Gminy Tarnogród Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w celu szybkiego i skutecznego podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie, a także planowania i realizacji działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb, poprzez zadania Zespołu:

- a) kompleksową pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy, przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
- b) wypracowanie procedur interwencji wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie strategii postępowania,
- c) kierowanie ofiar i sprawców przemocy do specjalistów zajmujących się sprawami przemocowymi,
- d) monitorowanie rodzin, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy,
- e) zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”,
- f) gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej,
- g) analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy,
- h) występowanie z zawiadomieniami do prokuratora o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie wraz z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnogrodzie.

Wskaźniki:

- liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”,
- liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karty”,
- liczba posiedzeń Grup Roboczych.

Cel szczegółowy 2:

Systematyczna edukacja środowiska lokalnego w celu podniesienia społecznej świadomości

i wrażliwości na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Działania:

- a) przygotowanie i udostępnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym,
- b) ułatwienie dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- c) prowadzenie gablot informacyjnych w Urzędzie Miejskim w Tarnogrodzie, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie oraz placówkach opieki zdrowotnej,
- d) rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy,
- e) publikowanie na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie oraz Urzędu Miejskiego w Tarnogrodzie informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej,
- f) rozpowszechnianie w lokalnym środowisku informacji o programach korekcyjno-edukacyjnych.

Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie,
- Urząd Miejski w Tarnogrodzie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Biłgoraju.

Wskaźniki:

- liczba sprawców przemocy objętych programem korekcyjno-edukacyjnym,
- liczba osób kończących udział w programie korekcyjno-edukacyjnym,
- liczba rozpowszechnionych plakatów, ulotek i broszur,
- liczba osób odwiedzających stronę internetową Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie oraz Urzędu Miejskiego w Tarnogrodzie.

Cel szczegółowy 3:

Zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy.

Działania:

- a) wsparcie specjalistów w formie porad przygotowanych do skutecznego zajmowania się tą problematyką,
- b) kontynuowanie działalności specjalistycznego miejsca pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
- c) wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty”,
- d) budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
- e) zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- f) nawiązywanie i utrwalanie współpracy z przedstawicielami poszczególnych służb i instytucji,
- g) monitorowanie prowadzonych programów.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tarnogrodzie,
- Posterunek Policji w Tarnogrodzie,
- Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Biłgoraju

.

Wskaźniki:

- liczba udzielonych informacji, porad i konsultacji,
- liczba założonych „Niebieskich Kart”,
- liczba i rodzaj form pomocy udzielonych ofiarom przemocy w rodzinie.

Cel szczegółowy 4:

Zapewnienie pomocy w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy.

Działania:

- a) prowadzenie pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem,
- b) zwiększenie dostępu ofiar przemocy do pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej pedagogicznej, a także instytucjonalnej.

Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie,
- Placówki powołane do zapewnienia pomocy w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy, m. in.:
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Biłgoraju,
- Poradnictwo telefoniczne na rzecz ofiar przemocy w rodzinie, m. in.:
- a) Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”,
tel. 22 668 70 00
- b) Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży, tel. 116 111.

Wskaźniki:

- liczba osób, którym udzielono porad,
- liczba osób, którym udzielono wsparcia instytucjonalnego.

VI. ADRESACI PROGRAMU.

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Tarnogród,
a w szczególności:

- rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy,
- rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- świadków przemocy,
- osób stosujących przemoc,
- sprawców przemocy,
- realizatorów Programu działających w ramach tworzonego Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

VII. REALIZACJA PROGRAMU.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tarnogród realizowany jest od roku 2008 i rozpoczął się spotkaniem wszystkich instytucji i osób zaangażowanych w Program, w trakcie którego zostały omówione role i zadania poszczególnych partnerów Programu działających na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej. Cele określone w Programie wynikają z przeprowadzonej analizy sytuacji diagnozy potrzeb w zakresie problematyki przemocy domowej. Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie zakłada koordynację i spójność działań, w tym dobry przepływ informacji między partnerami – jednostką pomocy społecznej, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, policją, instytucjami oświaty, kultury, sportu, organizacjami pozarządowymi i innymi zajmującymi się przemocą w rodzinie. Pełna realizacja wyznaczonych celów jest uzależniona od stopnia zaangażowania tych podmiotów w stworzeniu systemu uniemożliwiającego rodzinie uzyskanie specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy, by sama stawała się niezależna, wydolna i zaradna. Przy opracowaniu Programu dokonano wszechstronnej oceny zewnętrznych i wewnętrznych czynników określających kondycję bieżącą i potencjał rozwojowy w kontekście przewidywanych szans i zagrożeń występujących w otoczeniu, stosując analizę SWOT, określając możliwości Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022. Program realizowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy wsparciu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnogrodzie. Obsługę organizacyjno- techniczną zapewni Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie.

VIII. PODMIOTY FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE GMINY TARNOGROD, ŚWIADCZĄCE POMOC W PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE.

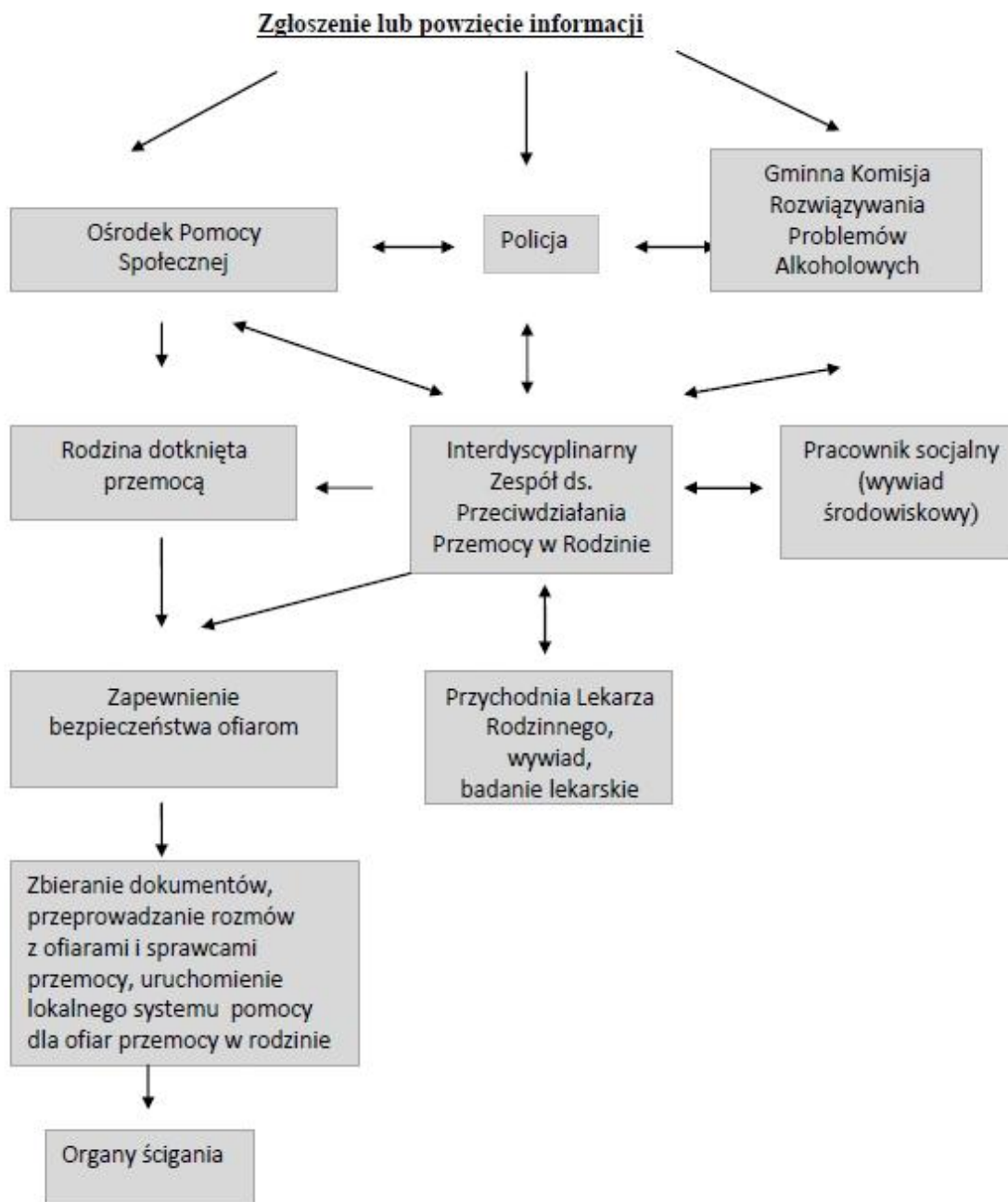
Przedstawiony Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie obejmuje Gminę Tarnogród, na terenie której działają:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnogrodzie.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie.
3. Placówki Opieki Zdrowotnej.
4. Placówki Oświatowe.
5. Posterunek Policji w Tarnogrodzie.
6. Świetlice Środowiskowe.
7. Psycholog.

Współpraca:

1. Sąd Rejonowy w Biłgoraju.
2. Komenda Powiatowa Policji w Biłgoraju.
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Biłgoraj
4. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Biłgoraju

Wykres nr 4. Gminny System Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Tarnogród
GMINNY SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W GMINIE TARNOGRÓD

Źródło: Opracowanie własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnobrodzie.

IX. PROGNOZOWANE EFEKTY.

Zakładamy, iż realizacja Programu w latach 2017-2022 przyczyni się do:

- pogłębienia wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej,
- zmiany postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- udzielania profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- ochrony ofiar przemocy poprzez wsparcie prawne i psychologiczne,
- usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą,
- systematycznej edukacji środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie poprzez rozpowszechnianie ulotek, plakatów, broszury, a także zamieszczanie informacji na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie oraz Urzędu Miejskiego w Tarnogrodzie,
- zwiększenia zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy,
- zbudowania systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą,
- spadku liczby przypadków przemocy w rodzinie.

X. TERMIN REALIZACJI.

Program realizowany będzie w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2022 r.

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Tarnogrodzie na lata 2017-2022 są środki własne Gminy, w tym wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środki z budżetu państwa i województwa przeznaczone na realizację Programu.

XII. MONITORING I EWALUACJA.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie zarządzany przez Burmistrza Tarnogrodu. Program monitorowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny w Tarnogrodzie. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie danych uzyskanych na koniec każdego roku realizacji Programu, tj.:

- instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie,
- form udzielanej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- form działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie,
- liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej,
- liczba sprawców przemocy domowej,
- liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu,
- liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”.

Ewaluacja pozwoli na:

- dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Tarnogród,
- zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ewaluację Programu prowadzić będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie we współpracy z wszystkimi instytucjami realizującymi Program.

\

XIII. ZAKOŃCZENIE.

Trudno jest jednoznacznie sprawdzić, jak często i kto jest ofiarą przemocy. Ofiary nie chcą rozmawiać na ten temat. Często problem zostaje w czterech ścianach w „zaciszu ogniska domowego”, które staje się piekłem.

Od początku istnienia świata ludzie radzą sobie z bólem i zagrożeniami w różny sposób. Jedni przez atakowanie, inni przez działania mające na celu oddalenie się od źródła zagrożenia. Niestety, gdy oprawcą jest ukochana osoba, nie reagujemy w sposób naturalny³.

Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nigdy nie powinno mieć miejsca. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc w rodzinie występuje od zawsze i nigdy całkowicie nie zniknie. Nie oznacza to jednak, że nie należy podejmować działań mających na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Wręcz przeciwnie. Trzeba każdego dnia podejmować wysiłek ukierunkowany na zapobieganie temu zjawisku i udzielać wsparcia tym, którym nie udało się tych przykrych doświadczeń uniknąć⁴.

Opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Tarnogród pozwoli na dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów. Jego celem jest pobudzenie do aktywności instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy społecznej oraz rozwoju społecznego Gminy Tarnogród. Osiągnięcie zawartych w Programie celów umożliwi dobrą współpracę jednostek i podmiotów działających na rzecz osób i rodzin. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie nie jest dokumentem zamkniętym i będzie podlegał modyfikacjom w zależności od pojawiających się nowych potrzeb i możliwości.

³ J. Wawrzyniak, (red.), Socjologiczne i psychopedagogiczne aspekty przemocy, Łódź 2007, s. 36,

⁴ Tamże, s. 51-52.

BIBLIOGRAFIA.

1. Malinowski J. A., „Pętla przemocy " Wychowanie na co dzień” 1996, nr 9.
2. Wawrzyniak J. (red.), *Socjologiczne i psychopedagogiczne aspekty przemocy*, Łódź 2007.
3. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r, poz. 1390 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r, poz. 487.).
6. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz.930 z późn. zm).
8. Dane statystyczne Posterunku Policji w Tarnogrodzie z lat 2014-2015.
9. Dane statystyczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie z lat 2014-2015.

SPIS TABEL I WYKRESÓW.

1. Tabela nr 1. Liczba formularzy „Niebieska Karta” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.
2. Tabela nr 2. Liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie.
3. Tabela nr 3. Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej.
4. Tabela nr 4. Liczba sprawców przemocy domowej.
5. Tabela nr 5. Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu.
6. Tabela nr 6. Działania podjęte wobec sprawców.
7. Wykres nr 1. Czy zgadzasz się, że przyczyną przemocy jest alkohol?
8. Wykres nr 2. Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, iż zjawisko przemocy w rodzinie dotyczy różnych rodzin, a nie tylko środowisk patologicznych i z marginesu społecznego?
9. Wykres nr 3. Czy uważasz, że ofiarom przemocy w rodzinie nie warto pomagać – i tak wrócą do sprawcy?
10. Wykres nr 4. Gminny System Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Tarnogród.

ANKIETA DOTYCZĄCA STANU WIEDZY SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ GMINY TARNOGROD NA TEMAT ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ STANU TEGO ZJAWISKA W NASZEJ GMINIE

Ankieta, którą masz przed sobą jest **całkowicie anonimowa**, Twoje wypowiedzi posłużą do analizy statystycznej Bardzo proszę o szczere jej wypełnienie.

Wiek

Płeć

Miejsce zamieszkania: wieś

miasto

Pytanie 1. Jak Pan/ Pani sądzi, czy w naszej gminie występuje zjawisko przemocy domowej?

TAK NIE

Pytanie 2. W jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc?

PEŁNYCH

NIEPEŁNYCH

NADUŻYWAJĄCYCH ALKOHOLU

PATOLOGICZNYCH

NORMALNYCH

BIEDNYCH

BOGATYCH

WE WSZYSTKICH WYMIENIONYCH

Pytanie 3. Czy zgadzasz się, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol?

Zgadzam się

Nie zgadzam się

Nie mam zdania

Pytanie 4. Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, iż zjawisko przemocy w rodzinie dotyczy różnych rodzin, a nie tylko środowisk patologicznych i z marginesu społecznego?

Zgadzam się

Nie zgadzam się

Nie mam zdania

Pytanie 5. Czy uważasz, że ofiarom przemocy w rodzinie nie warto pomagać – i tak wrócą do sprawcy?

Zgadzam się

Nie zgadzam się

Nie mam zdania